

Turing-gépek, RE és R nyelvosztályok

Ahol nincs máshogy definiálva, ott $\Sigma = \{0, 1\}$.

1. Legyen L a *palindrómák* nyelve: L pontosan azon Σ^* -beli szavakat tartalmazza, melyek megegyeznek a megfordítottjukkal.
 - a) Adjon 1-szalagos Turing-gépet, amely L -et ismeri fel!
 - b) Adjon 2-szalagos Turing-gépet, amely L -et ismeri fel, és n hosszú bemenetre $O(n)$ lépésben megáll!
2. Adjon olyan Turing-gépet, amely L -et ismeri fel, ahol
 - a) $L = \{0^n 1^n \mid n \in \mathbb{N}\}$.
 - b) $L = \{0^n 1^m \mid n, m \in \mathbb{N} \text{ és } n \leq m \leq 2n\}$.
3. A 2-szalagos M Turing-gép átmeneti függvényét a következő táblázat írja le, ahol \ddot{u} jelöli a szalagon az üres jelet és q_0 a kezdőállapotot:

állapot	1. szalag	2. szalag	1. szalag	2. szalag	új állapot
q_0	0	\ddot{u}	0	H	q_1
	1	\ddot{u}	1	H	q_1
	\ddot{u}	\ddot{u}	\ddot{u}	H	q_5
q_1	0	\ddot{u}	0	J	q_1
	1	\ddot{u}	1	J	q_1
	\ddot{u}	\ddot{u}	\ddot{u}	H	q_2
q_2	\ddot{u}	0	\ddot{u}	H	q_2
	\ddot{u}	1	\ddot{u}	H	q_2
	\ddot{u}	X	\ddot{u}	B	q_3
q_3	0	1	0	H	q_4
	1	0	1	H	q_4
q_4	0	0	0	B	q_3
	0	1	0	B	q_3
	1	0	1	B	q_3
	1	1	1	B	q_3
	0	\ddot{u}	0	H	q_5
	1	\ddot{u}	1	H	q_5

- a) Mi a 2. szalag tartalma amikor a gép q_2 állapotba kerül?
- b) Mi az $L(M)$ nyelv, ha q_5 az egyetlen elfogadó állapot?
4. Legyen $L \subseteq \Sigma^*$ egy nyelv és $L' = \{z \in \Sigma^* \mid \exists w \in L, x \in \Sigma^*, \text{ hogy } z = wxw\}$. Bizonyítsa be, hogy ha
 - a) $L \in R$ akkor $L' \in R$
 - b) $L \in RE$ akkor $L' \in RE$.
5. Legyen $L \subseteq \Sigma^*$ egy nyelv és $L' = \{x \in \Sigma^* \mid \exists y \in L, \text{ hogy } |x| = |y|\}$. Bizonyítsa be, hogy ha
 - a) $L \in R$ akkor $L' \in R$
 - b) $L \in RE$ akkor $L' \in RE$.
6. Az L_1 és L_2 nyelvek *konkatenáltja* az $L_1 L_2 = \{z \in \Sigma^* \mid \exists x, y : z = xy, x \in L_1, y \in L_2\}$ nyelv. Bizonyítsa be, hogy
 - a) R zárt az unió és a konkatenálás műveletekre.
 - b) RE zárt az unió és a konkatenálás műveletekre.
7. A közös Σ ábécé feletti L_1, L_2, \dots, L_k nyelvekről (ahol $k \geq 1$ egész szám) tudjuk, hogy
 - (a) páronként diszjunktak (azaz $L_i \cap L_j = \emptyset$, ha $i \neq j$),
 - (b) uniójuk kiadja az összes szót (azaz $L_1 \cup L_2 \cup \dots \cup L_k = \Sigma^*$) és
 - (c) rekurzívan felsorolhatóak (azaz $L_i \in RE$ ha $1 \leq i \leq k$).
 Bizonyítsa be, hogy ekkor mindegyik L_i nyelv rekurzív.